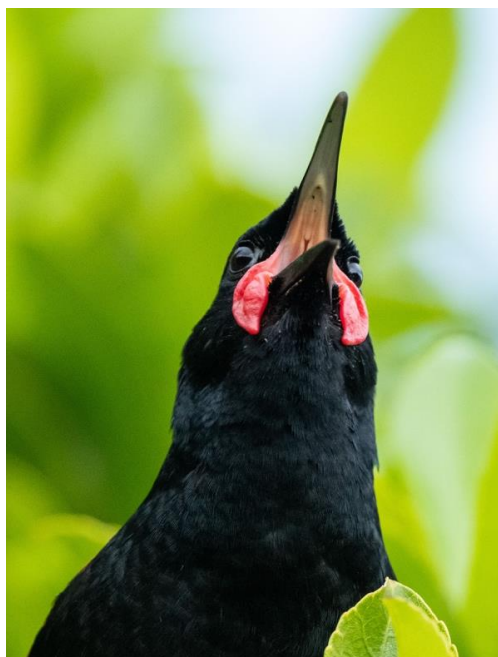

Reserapport

New Zealand

5-28 NOVEMBER 2018

Prolog

I miljoner år låg New Zealand obebyggd av människor, ja även av andra däggdjur, och täckt av djupa skogar. De ekologiska nischer som på kontinenterna intagits av däggdjur hyste här istället fåglar, bland vilka många hade förlorat flygförmågan. Den behövde de inte på grund av att det saknades marklevande predatorer. På 1200-talet dök så människorna upp; de kom i stora kanoter från Polynesien och kallas idag maorier. De brände friskt i skogarna och jagade fåglar med snaror och spjut. De förde också med sig råttor. Under de påföljande 600 åren utrotade de och råttorna 37 fågelarter, bland annat alla nio arter av de jättelika moafåglarna, en slags strutsar. När européerna dök upp i början av 1800-talet fortsatte avskogningen och jakten. Landskapet förändrades till att domineras av gräsklädda kullar omväxlande med dungar av ofta inplanerade träd och buskar. Fler arter råttor kom in via fartyg och ett antal andra däggdjur planterades in, bl. a vesslor och hermeliner, för att hålla råttorna i schack. Dessa predatorer drabbade dock även många fåglar och ytterligare 21 fågelarter försvann.

Idag finns det bara kvar cirka 50 endemer på New Zealands tre stora öar (pelagiska arter oräknade). Av dessa har huvuddelen anpassat sig till människan och hennes landskap, och är därför både talrika och ohotade. Ett inte oväsentligt antal är dock beroende av att slippa råttor och andra predatorer och finns bara på mindre öar utanför kusten, eller i stängslade områden på fastlandet. Som vår guide, Graeme Loh, uttryckte det hela så går naturvård i New Zealand i huvudsak ut på att döda; döda däggdjur som prederar på fåglar! Och det är tätt med fällor i skyddade områden.

I det nya landskap som människan skapat dominerar europeiska fåglar som sånglärka, gråsparv, bofink, grönfink, gråsiska, steglits, gulsparv, koltrast, taltrast och järnspurv. De inplanerades i huvudsak i mitten av 1800-talet. Även en del australiensiska arter har planterats in eller spontant koloniserat det nya landskapet.

För en världsskådare är New Zealand ett måste, dels för endemernas skull, men också för den oöverträffade havsfågelskådningen. På vår resa såg vi alla endemer som var möjliga efter vår resrut. Vi var aldrig i de områden där man skulle kunna finna *Kakapo* (de öar där denna finns får man inte besöka) eller *Okarito* och *Great Spotted Kiwi*. Vi var för tidiga för att *Southern Red-breasted Plovers* (f.ö. en art bara enligt HBW) skulle ha hunnit komma ner till kusten efter häckningen långt uppe i bergen på Stewart Island. Vad gäller *Orange-fronted Parakeet* besökte vi bara kort Blumine Island där det skulle finnas några inplanterade exemplar. Dessa såg vi dock inte.

Vi noterade 25 arter pelagiska fåglar, varav sju arter albatrossar, på fem rena havsfågelturer samt fyra färjeturer och två turer i fjordar eller arkipelager. Vårt exceptionella utbyte berodde på en bra upplagd rutt samt mycket duktiga deltagare, mindre på vår reseledare Graeme, som inte är någon framstående fågeltornitolog (han är dock bra på pelagiska arter) utan mer en kunnig allmänbiolog och mycket aktiv naturvårdare.

Till det positiva hörde också genomgående bra väder, utmärkta hotell samt väldigt god mat och en fin stämning i gruppen.

Stig Holmstedt

Ledare & Deltagare

- Stig Holmstedt, Gysinge (initiativtagare, medarrangör)
- Graeme Loh, Dunedin (lokal arrangör, guide, chaufför)
- Göran Arstad, Tyresö
- Roger Börjesson, Hovås
- Börje Gustafsson, Svärdsjö
- Jörgen Hansson, Jönköping
- Lars Imby, Hässelby
- Hans Lövgren, Bromma
- Jan Ohlsson, Nynäshamn
- Gunilla Olsson, Bromma
- Sten Stemme, Lidingö
- Stefan Thorsell, Solstadström
- Henrik Waldenström, Stockholm

Expedition NZ 2018! Hela det härliga gänget samlat för att avnjuta sjungande North Island Kokako med efterföljande fältfrukost i Pureora Conservation Park den 12 november. Från vänster; Hans Lövgren, Börje Gustafsson, Stefan Thorsell, Sten Stemme, Gunilla Olsson, Lars Imby, Jörgen Hansson, Stig Holmstedt, Jan Ohlsson, Henrik Waldenström, Graeme Loh och Roger Börjesson. Foto: Göran Arstad

Foton på första sidan: *Salvin's Albatross* (Göran Arstad), *New Zealand Rockwren* (Göran Arstad) och *North Island Saddleback* (Jörgen Hansson).

Resan dag för dag

5-7 NOVEMBER

Det finns få platser i världen som ligger längre bort än New Zealand. Tidsskillnaden är 12 timmar och även om vi hade hittat en ovanligt gen förbindelse, Stockholm – Doha – Auckland, så tog resan ca 25 timmar. Vi startade från Arlanda den 5 november klockan 16:25 och anlände till Auckland den 7 november klockan 04:50. Efter en del strul hittade vi vår guide och chaufför Graeme Loh och kunde i hyfsad tid avresa i en fin 20-sitsig minibuss för att ta oss in till Auckland, där vi hämtade upp Roger som anlänt några dagar tidigare.

Storslagen och vindpinad kust med klippor, frodig grönska och långa dyningar vid Muriwai Beach, långt uppe på Nordöns västsida. Foto: Göran Arstad

Sedan fortsatte vi ut ur staden mot nordväst för att som första mål besöka den stora kolonin av *Australasian Gannets* nära **Muriwai Beach** på Nordöns västsida. Huvuddelen av kolonin låg på den platta toppen av en stor klippa något hundratal meter ut i vattnet, men åtskilliga par häckade även strax under utkiksplattformarna på fastlandet. Andra fåglar här var bl.a. *Variable Oystercatcher*, *Silver Gull*, *Kelp Gull* samt *White-fronted Tern*. I buskmarkerna huserade endemer som *Tui*, *New Zealand Fantail* och *Silvereye* samt bekantingar; *Common Mynah*, *Eurasian Blackbird*, *Dunnock* och *Song Thrush*. *Welcome Swallows* flög över.

Närkontakt med Australasian Gannet från fina utsiktsplattformar vid Muriwai Beach, vilka nås via trärappor och boardwalks. En unik möjlighet att studera arten på riktigt nära håll. Foton: Göran Arstad

Vi sneddade sedan över Nordön till östkusten, till **Waipu Cove Wildlife Refuge**, där några exemplar av New Zealands sällsyntaste taxa, den lokala rasen av *Fairy Tern*, skulle kunna ses. Bara ca 35 ex lär finnas kvar. Vi hittade först flera *Northern Red-breasted Plovers* och *Variable Oystercatchers*, en *Ruddy Turnstone*, tre *Bar-tailed Godwits*, en *Whimbrel*, några *Great Pied Cormorants* samt en *Caspian Tern* innan skarpögda Gunilla ropade ut en mindre tärna. Och det var en *Fairy Tern*, mycket lik en småtärna men med ett mycket större vitt fält på pannan! En stund senare, när vi körde tillbaka mot söder, såg vi ytterligare två exemplar, sittande på närhåll intill vägbanken över **Mangawhai Harbour**. Ca tio procent av världspopulationen på någon timme – en närmast osannolik tur!

Vänster: Den lokala rasen av *Fairy Tern* – blott 35 exemplar i världen, varav vi såg tre olika fåglar.
Höger: Silvereye, en karaktärsart över stora delar av New Zealand. Alltid pigg och alert, dessutom med snygg ögonring.
Foto: Göran Arstad (vänster) och Jörgen Hansson (höger).

Längs vägarna under dagen sågs *Common Pheasants*, *Wild Turkeys*, *Canada Geese*, *Paradise Shelducks*, *African Collared Doves*, *Purple Swamphens* (väldigt talrika, inte bara i våtmarker utan också på ängsmark), *White-faced Herons*, *Great Cormorants*, *Black-shouldered Lapwings*, *Swamp Harriers*, *Sacred Kingfishers*, *Eastern Rosellas*, *Australian Magpies*, *Eurasian Skylarks*, *Common Starlings*, *Common Chaffinches*, *European Greenfinches* samt *European Goldfinches*.

*Två vanliga men roliga vägarter i NZ; Purple Swamphen och White-faced Heron.
Foto: Jörgen Hansson (vänster) och Göran Arstad (höger).*

Den fullmatade dagen avslutades med ett besök i **Tawharanui Regional Park**, belägen på en smal udde som var avspärrad vid basen av ett tätt och högt stängsel. Detta är ett sådant område där man med fällor bedriver en effektiv bekämpning av råttor, vesslor och andra skadedjur. Innanför stängslet finns flera sällsynta endemer som man räddat eller återinplanterat. Vi såg tyvärr ingen *Takahe* utan bara mängder av dess mindre släkting *Purple Swamphen*, men av andra rariteter däremot nio *Brown Teals*, ett par *Pacific Black Ducks* samt tre *North Island Saddlebacks*. Nya för resan var också *California Quail*, *Brown Quail*, *Buff-banded Rail*, *New Zealand Bellbird*, *Grey Gerygone* och *Whitehead*.

Tillrättalagt och välordnat i Tawharanui Regional Park. Hela området är omgärdat av ett högt och tätt stängsel som ska hålla predatorer borta. Inpassagen sker genom ett slags sluss. Här plockade vi in ett helt knippe nya arter och bjöds på fin Kiwi-konsert efter skymningen.
Foto: Göran Arstad

Det stenhårda gardet återvänder efter en lyckad rusning rakt in i spenaten. Från vänster; Roger Börjesson (GPS-master), Jörgen Hansson (fotografiskt äss), Janne Ohlsson (Sump Hugo) och Sten Stemme (det levande uppslagsverket). Foto: Göran Arstad

Fyra klenoder som hängdes in i Tawharanui Regional Park; Sacred Kingfisher, Buff-banded Rail, Brown Teal och Red-billed Gull. Foton: Jörgen Hansson (Kingfisher) och Göran Arstad (övriga).

8 NOVEMBER

Största delen av denna dag ägnades åt en havsfågeltur ut på den vidsträckta **Hauraki Gulf**. Vi startade från hamnen i samhället Sandspit, rundade Kawau Island och färdades norrut till strax norr om **Little Barrier Island**. I början dominerade *Australasian Gannets*, *Fluttering Shearwaters* (30+) och *Common Diving-Petrels* (50+). Även ett tiotal *Little Penguins* siktades i vattnet. Så småningom passerade också enstaka *Flesh-footed Shearwaters* (50+), *Buller's Shearwaters* (10+) och *Cook's Petrels* (50+).

Två graciösa skönheter över havsytan ute på Hauraki Gulf; Cooks Petrel (vänster) och Bullers Shearwater (höger). Foton: Jörgen Hansson

Resans första havstur ute på Hauraki Gulf gav magnifik utdelning. En av flera roliga arter var ett tiotal Little Penguin.
Foto: Göran Arstad

Delar av en jättelik flock med Fairy Prions långt ute på Hauraki Gulf. Foto: Göran Arstad

Dagens höjdpunkt nåddes kring en jättestor ansamling av *Fairy Prions* (2000+) i närheten av vilken vi oväntat lätt hittade dagens främsta målart *New Zealand Storm Petrel*, minst fem exemplar. Denna art hade i över hundra år ansetts som utdöd, men återupptäckts just i dessa vatten år 2003. Häckning konstaterades tio år senare på den höga och skogsklädda Little Barrier Island som nu låg med toppen insvept i moln öster om oss. Här finns också en population av den ikoniska *Kakapon*, den flygförmögna gröna "ugglepapegojan". Jag kom att tänka på Jules Vernes bok *Den hemlighetsfulla ön*. Vi stannade länge kring Prionsamlingen och slängde ut chum. Detta lockade in allt fler arter – *White-faced Storm Petrel* (50+), *White-capped Albatross* (2), *Northern Giant Petrel* (2) och *Black Petrel* (2).

En av världens svåraste stormsvalearter – den nyligen återupptäckta *New Zealand Storm Petrel*. Vi såg minst fem exemplar under turen ute på Hauraki Gulf, några svepte förbi på behagligt avstånd. Lägg märke till ljusa undre vingtäckare, streckad buk och långa utstickande fötter. Foto: Jörgen Hansson

*Två bruna pjäser som lockades fram till båten av det fiskrens som hivades över bord; Black-Petrel (vänster) och Flesh-footed Shearwater (höger). Lägga märke till skillnaden i näbbteckning.
Foton: Göran Arstad*

Som en jumbojet inför landning. Resans första kontakt med albatross, i detta fall en White-capped Albatross, var överväldigande och resulterade i vilda skrik på akterdäck. Foto: Göran Arstad

En närmast osannolikt läcker art - *White-faced Storm Petrel*. Lätt som en fjäder med fjärilsakrobatik studsar den fram i sin jakt på godsaker som snappas från ytan. Lägga märke till det gula på fötterna.
Foto: Göran Arstad

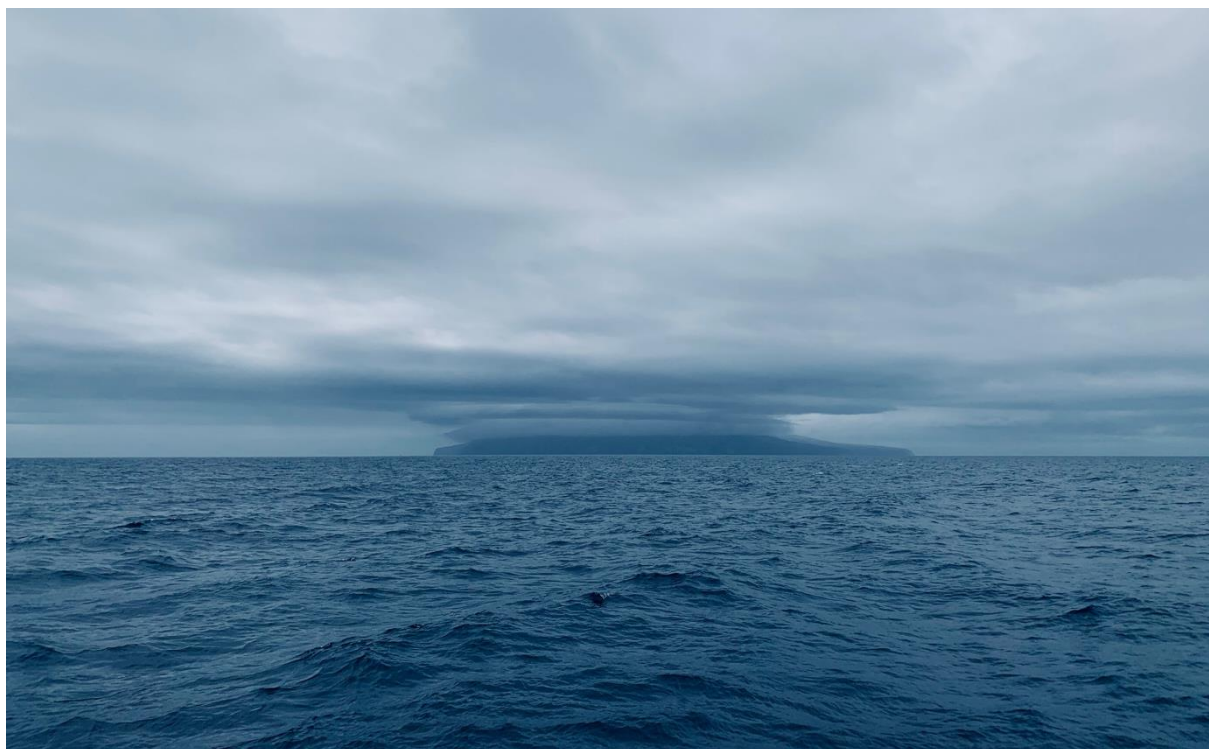

Överst: *White-faced Storm Petrel*. En helt fantastisk liten pelagisk art med kontrastrik teckning, läcker ansiktsmask, och med förmåga att gå på vattenytan tack vare sina simhudsförsedda fötter.
 Underst: *Fairy Prion*. En gråvit skönhet med isblå tarser, nästan lite måslik i sitt uppträdande.
 Foton: Göran Arstad

Wilson's Storm Petrel. Resans riktigt sena bestämning. Den här fågeln dök upp på datorskärmarna i Jönköping och Tyresö efter att minneskortet matats in några månader efter hemkomsten till Sverige. Kanske går det att ursäkta sig med att det var fullt ös och snabba ryck hela tiden ute på det gungande akterdäcket på Hauraki Gulf...Lägg märke till distinkta ljusa vingband, välavgränsad vit övergump, kort utstickande fötter och svart buk. Foton: Göran Arstad (överst) och Jörgen Hansson (underst).

På tillbakavägen passerade vi en stor röd ketch; det var Steinlager, deltagare i flera Volvo Around the World races. Uppenbart låg den ute och träningsseglade. Vid hamnen i Sandspit såg vi några *Pacific Reef Egrets*.

Den hemlighetsfulla ön, Little Barrier Island. Landstigning kräver specialtillstånd. Ön är hemvist för mängder av pelagiska fåglar, bl.a. den eftertraktade New Zealand Storm Petrel. Foto: Göran Arstad

Överst till vänster:
Steinlager, en
imponerande och
framgångsrik
långseglare.
Överst till höger:
Vår skeppare och hans
styrman. Goa gubbar!
Nederst till vänster:
Alltid i pool-position!
Tre vana sjöbusar;
Stickan Holmstedt,
Henrik Waldenström
och Roger Börjesson.
Nederst till höger:
Bardisken på
akterdäck.
Foton: Göran Arstad

Vi besökte sedan en stor vik med vid rådande ebb blottlagda stränder och bankar. Här fanns en hel del vadare, framför allt massor av *Variable Oystercatchers* och över 75 *Bar-tailed Godwits*. Vi såg nu också våra första *Eurasian Oystercatchers* (3) – dock egen art i de flesta taxonomier – och *Red Knot* (1) och vi återsåg *Northern Red-breasted Plover* (15+) och *Caspian Tern* (6+).

Vänster: Skyddsstängsel för att hålla predatorer borta från den del av stranden där det häckar vadare. Notera slussen för in- och utpassage! Den här typen av staket sågs på flera lokaler i NZ.
Höger: Jörgen Hansson jobbar frenetiskt med sitt superlätta Nikon-tele och gruppens enda skådarlady, Gunilla Olsson, sliter med handjagaren. Foton: Göran Arstad

Mjuk och vaksam. *Northern Red-breasted Plover*. Foto: Göran Arstad

9 NOVEMBER

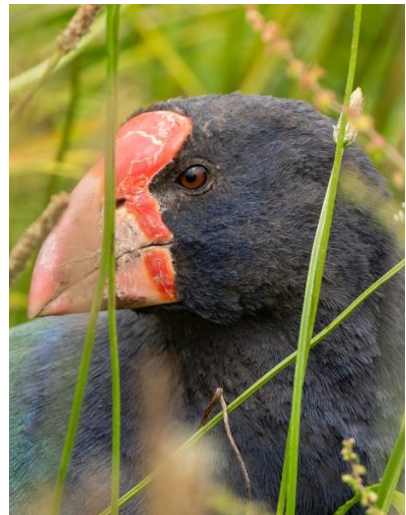
Vi tog första morgonbåten från Gulf Harbour till ön **Tiritiri Matangi**, en av de mest kända av de öar som gjorts predatorfria för att tjäna som reservat för ett antal hotade endemer. Innan vi angjorde ön flög två *Arctic Jaegers* förbi båten. Vi gjorde en vandring längs en led runt ön och konstaterade att *North Island Saddleback* och *Whitehead* var vanliga. Vi såg också minst fyra *Stitchbirds* och ett tiotal *Red-fronted Parakeets*. En *North Island Kokako* hördes, men ingen sågs trots betydande ansträngningar. Höjdpunkten inträffade mot slutet av vandringen, då vi uppe vid fyren i öster fann tre vuxna och ett antal ungar av den legendariska *Takahan*, den jättestora släktingen till *Purple Swamphen*.

Vänster: Inbjudande bukt med klart vatten ute på Tiritiri Matangi.

Höger: Det vackra fyrtornet på öns högsta punkt. I buskagen runt fyren hittade vi Takahen!

Foton: Göran Arstad

Vänster: Det var gott om fina trails och stigar runt om hela ön. Sist i ledet, mannen med den gula rygsäcken, Graeme Loh, vår NZ-guide. Foto: Göran Arstad

Mitten: Stichbird, hane. Samtliga exemplar som sågs på ön var färgmärkta. Artens förekomst är begränsad till ett antal reservat i NZ. Foto: Göran Arstad

Höger: En karismatisk drömmart - Takahe! Massiv näbb, muskulös kropp och mordisk blick. Inget man vill möta i en mörk gränd...Foto: Jörgen Hansson

På kvällen gjorde vi en guidad tur efter *Northern Brown Kiwi* i **Tawharanui Regional Park**. Innan mörkret föll noterade vi bl.a. en överflygande *New Zealand Kaka* samt tre *North Island Robins* och våra första *Black-winged Stilts*. På Kiwituren fick vi se en fågel rätt dåligt, men hörde desto fler; minst tre hanner och en hona. Bonus blev två *Moreporks*, som ett kort tag satt alldeles ovanför våra huvuden. Tillbaka vid vårt hotell hörde vi flera överflygande *Black Petrel*, oväntad för oss. De lär utan att tveka ofta korsa Nordön om nätterna. Natten tillbringades på hotell i Auckland.

Överst till vänster: *Brown Quail*, adult hona. Artens förekomst i New Zealand är begränsad till de norra delarna av Nordön. Foto: Göran Arstad

Överst till höger: *North Island Robin*. Vanligt förekommande på flera platser. Just den här fågeln fotograferades på Tiritiri Matangi. Foto: Göran Arstad

Underst: *Tui* – en allmänt förekommande art på både Nordön och Sydön. Tillhör familjen honungsfåglar. Uppvisar spektakulära fjäderanordningar på hals och nacke. Är så populär att den till och med tilldelats ett eget ölmärke. Foto: Jörgen Hansson

10 NOVEMBER

Vi startade tidigt och körde till **Whitianga** på Coromandel Peninsula, varifrån vi begav oss ut på en ny pelagic med chartrad båt. Vi tillbringade då den mesta tiden sydost om Mercury Islands. Artfördelningen var delvis annan än vid den relativt närbelägna Hauraki Gulf. Vi noterade betydligt fler *Fluttering Shearwaters* (500+), *Buller's Shearwaters* (200+) och *Common Diving Petrels* (100+) men färre *White-faced Storm Petrels* (15+), *Fairy Prions* (30+), *Flesh-footed Shearwaters* (30+) och *Little Penguins* (4) samt ungefär lika många *Northern Giant Petrels* (2) och *Black Petrels* (1). En *Buller's Albatross* blev den enda nya arten. Tyvärr missade vi *Pycroft's Petrel* som dock är mycket svår att bestämma i fält.

Överst till vänster: *Fluttering Shearwater*. Dagen bjöd på flera stora flockar. Foto: Jörgen Hansson
Överst till höger: *Buller's Mollymawk*, nya art på listan och kryss för flertalet. Foto: Göran Arstad
Nederst till vänster: *Triple Vision*, en mycket lämplig båt för vårt uppdrag. Foto: Göran Arstad
Nederst till höger: *Pied Shag*, vanlig i hamnar och utmed stränder. Foto: Göran Arstad

Tre skådaräss med omättlig aptit på nya kryss – More Birds!
Från vänster; Stig Holmstedt, Henrik Waldenström och Janne Ohlsson.
Foton: Göran Arstad

11 NOVEMBER

På morgonen körde vi först tillbaka mot syd, sedan nordväst till **Miranda** vid Firth of Thames, New Zealands bästa lokal för övervintrande vadare, både från norr och söder. Här finns huvuddelen av de *Bar-tailed Godwits* som om höstarna flyttar den rekordlånga vägen från Yukon-Kuskokwimdelta i Alaska till New Zealand non-stop – en sträcka på 1200 mil.

Skådning vid Miranda, en av New Zealands absolut vassaste vadarlokaler. Lokalen hyser mängder av framför allt myrspövar under senhöst och vinter. Vadarna står tätt packade i grunda laguner som kan spanas av från gömslen, en tålamodskrävande uppgift. Foto: Göran Arstad

Vi uppskattade att det fanns ungefär 1000 individer på plats, blandade med hälften så många *Red Knots*. Andra vadare var minst 60 *Wrybills* och 50+ *Eurasian Oystercatchers*, som alltså redan kommit hit efter häckning på Sydön. Vidare många *Black-winged Stilts*, 36 *Pacific Golden Plovers* (på en åker), en *Northern Red-Breasted Plover*, tio *Ruddy Turnstones* och en *Red-necked Stint*. Andra fåglar på platsen var bl.a. tio *Royal Spoonbills*, en *Pacific Reef-egret*, ett 20-tal *Australian Shovelers*, 35+ *Grey Teals*, tre *Brown Teals*, 100+ *Black-billed Gulls* och 21 *Caspian Terns*.

Black Swan och *New Zealand Grebe*. Inga färgsprakande juveler, men ändå viktiga för reselistan. Foto: Göran Arstad (vänster) och Jörgen Hansson (höger).

Nu vidtog en lång köretapp söderut mot Taupo, ungefär mitt på Nordön. På vägen dit stannade vi vid **Lake Rotorua** där vi såg många hundra *Black Swans*, 300+ *New Zealand Scaups*, sex + ungar *New Zealand Grebes* samt en blandad koloni med *Little Pied* och *Little Black Cormorants*.

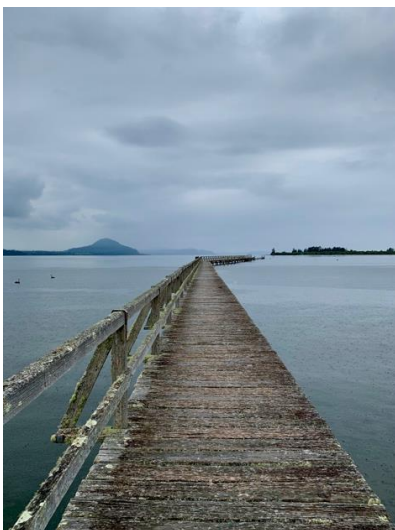
12 NOVEMBER

Vi startade tidigt på morgonen för att ha en chans att höra den ikoniska *Kokakons* orgeltoner i **Pureora Conservation Park**, en liten rest av ett mycket stort område med ursprunglig podocarp forest som avverkades för några årtionden sedan. Här gjorde Graeme ett undantag och spelade upp fågelns sång. Han fick några få svar och några i gruppen ansåg sig också ha sett en skymt av fågeln i ett högt träd. Andra arter som vi såg här var *Shining Bronze-cuckoo*, *Long-tailed Koel*, *Yellow-fronted Parakeet* och *New Zealand Tomtit*.

Vänster: Frodig grönska i en fint bevarad del av Pureora Conservation Park. I en angränsande del hörde vi *Kokakons* morgonkonsert. Höger: En ständig påminnelse om det bräckliga i New Zealands vackra natur – utplacerade fällor för råttor och hermelineer. Foton: Göran Arstad

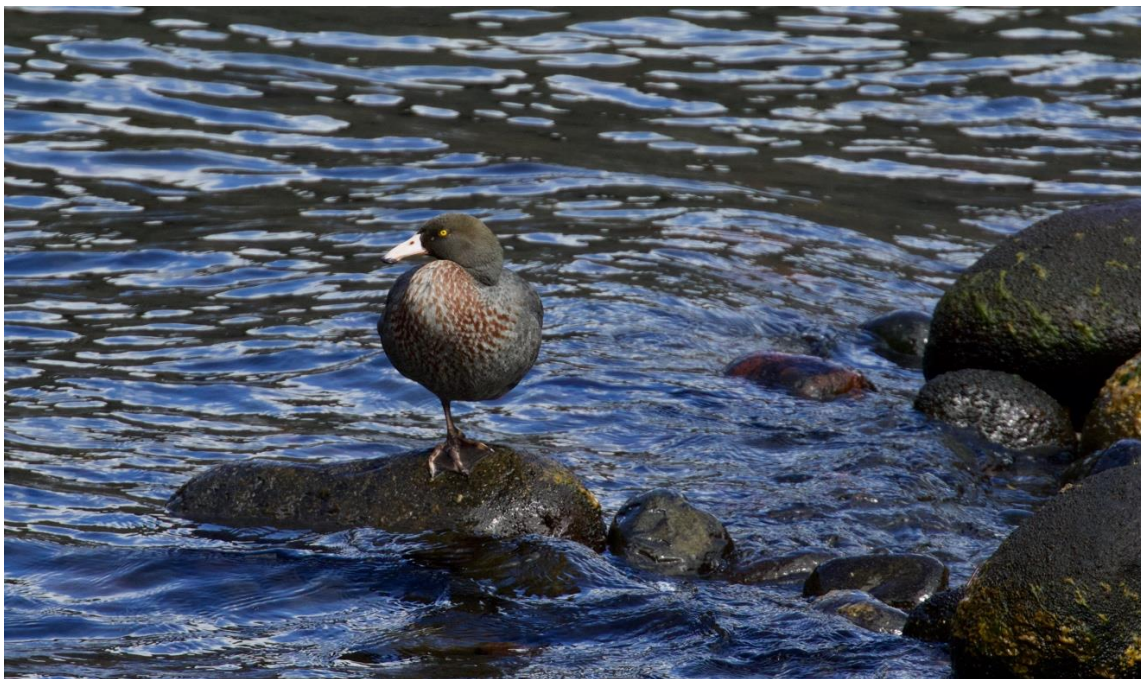
Efter tillbakafärd till och utcheckning från hotellet i Taupo körde vi mot väster och söder runt den stora Lake Taupo med sikte mot våtmarkerna vid Tokaanu vid sjöns sydvästra ände. I samband med ett stopp i en backe backade Graeme så häftigt att släpet vek sig och blev skadat. Han släppte då av oss vid våtmarken för att köra in till byn Tokaano för att ordna en reparation. Vi började med att spana ut över en stor vik där det fanns mängder av *Black Swans* samt (räknade av Janne) 75+ *New Zealand Scaups* och ca 40 *New Zealand Grebes*.

Vänster: En oändligt lång brygga som skjuter ut i Lake Taupo. Höger: *Black-billed Gull*. En läckerbit i all sin enkelhet. Foton: Göran Arstad

Några av oss började sedan gå längs vägen från sjön och det dröjde inte många minuter förrän den första målarten visade sig. En *Australasian Bittern* flög på halvhög höjd över vägen. Sedan hördes fåglar tuta flera gånger – lät som vår rördrom – innan ännu en fågel visade sig i luften. Denna fick alla se, liksom två *New Zealand Fernbirds*, den andra målarten här. Som bonus fick vi höra minst två *Spotless Crakes*.

Efter lunch drog vi upp till en kraftverksdamm där vi snabbt hittade en hane av *Blue Duck*. Sedan for vi tillbaka till Tokaano för att hämta släpet och slutligen till vårt nattkvarter som låg rätt nära kraftverksdammen. Mycket åkande, men fåglarna under dagen, liksom vårt hotell, var definitivt värt det. Hotellet var stort, ganska lyxigt och ursprungligen från 1930-talet. Det spelades örhängen från 30-talet i salongen. Över oss tornade ett vulkankomplex med snöiga toppar i **Tongariro National Park**; här ligger för övrigt den enda skidorten på Nordön.

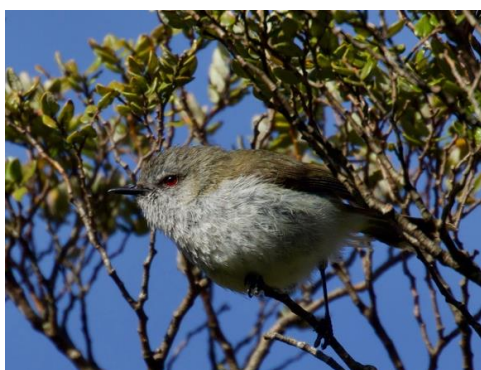
Överst: *Blue Duck*. En av de riktigt eftertraktade arterna när man reser till NZ.
Underst: Resans i särklass mest imponanta hotell, beläget högt uppe i Tongario National Park.
Foton: Göran Arstad

Utsikten från hotellet gick inte av för hackor. Nationalparken är full av platser som återfinns i filmtrilogin, *Sagan om Ringen*. Foto: Göran Arstad

13 NOVEMBER

Denna dag dominerades av en lång förflyttning, men med vissa stopp. Vid det första, inte så långt från vårt hotell, hittade Gunilla en ny hanne av *Blue Duck* i en liten bäck på västslutningen av **Tongariro National Park**. Ett annat stopp, vid en ganska blygsam skogsdunge utefter vägen, gav en överflygande hona av *New Zealand Falcon*, första exemplaret av den arten på resan. Vi hittade här även två *Bronzed Cuckoos*.

Överst till vänster: Resans andra *Blue Duck* – upptäckt av Gunilla! Foto: Jörgen Hansson
 Överst till höger: Gray Warbler (*Grey Garygone*), en allmänt förekommande art med pladdrande sång. Foto: Göran Arstad
 Nedan: Varianter av stryktålig alpin flora. Foton: Göran Arstad

Det längsta stoppet var vid **Foxton Estuary** på sydvästra kusten. Här hade Graeme förra året sett en fisktärna och tamejsjutton, visst satt det en sådan här även i år! Samma exemplar som i mellantiden gjort ett svep upp till Sibirien och tillbaka? I övrigt fanns i området också tre *Great White Egrets*, 154 *Bar-tailed Godwits*, 35 *Red Knots* och två *Ruddy Turnstones*. Och det var naturligtvis Janne som skötte räkningen... Vi övernattade i **Paraparaumu Beach** på ett som vanligt bra hotell.

14 NOVEMBER

Vänster: Den snabbgående båten som tog oss till Kapiti Island. Foto: Göran Arstad
Höger: Efterlängtat ankomst till Kapiti Island – ett måste för varje äventyrare och inbiten globalskådare. Järngänget som satte av mot högsta toppen, från vänster: Göran Arstad, Sten Stemme och Jörgen Hansson. Foto: Roger Börjesson

Vi färjades på morgonen över till **Kapiti Island**, den världskända ön som är en Edens lustgård för endemiska fågelarter. Vi började med diverse vandringar i olika smågrupper uppför öns stigar. Göran, Sten och Jörgen tog den tuffa branta uppstigningen och blev belönade med två sedda och ca tio hörda *North Island Kokako* samt ett tiotal *Stitchbirds*. Vi övriga som ägnade oss åt den snällare stigen missade dessa arter (utom antagligen Gunilla som såg en snabb skymt av något som måste ha varit en *North Island Kokako*) och fick nöja oss med *Wekas*, *New Zealand Kakas*, *Red-fronted Parakeets*, *North Islands Saddlebacks*, *Whiteheads* och *North Island Robins* samt en *New Zealand Falcon* kretsande mot den övre delen av öns sluttningar. Henrik såg även en *South Island Takae* i en liten våtmark.

Två lätta arter på Kapiti Island; New Zealand Pigeon och Weka. Foton: Göran Arstad

*Två vackra karaktärsarter på Kapiti Island; Bellbird (vänster) och Whitehead (höger).
Foton: Göran Arstad*

På eftermiddagen skjutsades vi vidare med båt till den lilla lodgen på öns norra del. Den var enkel men mycket trevlig och hade den goda traditionen att bjuda till samling med vin en timme före middagen. Många tyckte att detta var det trevligaste boendet på vår resa. Det tyckte nog också det par av *Little Blue Penguins* som häckade under tiljorna på restauranghusets förstukvist!

På kvällen hade vi en vandring med spaning efter *Little Spotted Kiwi* som numera i stort sett bara finns här. Efter ett antal hörda hittade vår ledare en som vi fick se mycket fint. Vi träffade också på flera *Little Blue Penguins* på vandring genom skogen i natten! Minst två *Moreporks* ropade i bakgrunden.

*Ovan till vänster: North Island Saddleback. En riktig spelevink!
Ovan till höger: Fint boende i enkla men mysiga stugor.
Nedan till vänster: Flera Little Blue Penguins häckade under lodgens huvudbyggnad (mobilfoto i ficklampsljus).
Nedan till höger: Janne Ohlsson och hans bordsdam...
Foto: Göran Arstad*

15 NOVEMBER

De skogsklädda bergen på öns mellersta parti, där flera av topparna går att nå via fina trails. Längst inne i bukten skymtar lodgen där vi bodde två nätter. En magisk plats. Foto: Göran Arstad

Hela denna dag tillbringades på Kapiti Island. Gunilla, Graeme och jag blev skjutsade med båt till den plats där Gunilla igår hade skymtat en trolig *North Island Kokako*. Efter en halvtimmes väntan upptäckte jag den efterlängttade fågeln uppe i lövverket. De andra tillkallades och fick också se fågeln hyfsat bra. Övriga i gruppen besökte öns koloni av *Royal Spoonbill*. På kvällen gjorde alla en ny Kiwi-tur. Flera fåglar hördes, men bara några av oss fick se en hastig skymt av ett exemplar.

En fantastisk dag på en underbar plats ute i skådarvärlden, Kapiti Island. Här poserar merparten av gänget efter att ha hängt in *Royal Spoonbill* (koloni i bakgrunden). Från vänster: Hans Lövgren, Göran Arstad, Sten Stemme, Henrik Waldenström, Jörgen Hansson, Janne Ohlsson, Börje Gustafsson och Roger Börjesson. Foto: En lokal guide

16 NOVEMBER

På morgonen färjades vi tillbaka från **Kapiti Island** till fastlandet och började med att besöka ett närbeläget delta där vi äntligen fann våra efterlängtrade *Double-banded Plovers*, tre exemplar. Här syns också två *Northern Red-breasted Plovers* och en *Arctic Jaeger*.

Vi besökte även en avloppsdamm där vi hittade sex individer av ännu en ny vadare för resan, *Black-faced Plover*.

Ett av många fina vadarmöten under resan. I detta fall den strandpiparaktiga *Black-faced Plover*. Vi hittade sex exemplar i anslutning till en liten damm.
Foto: Jörgen Hansson

De flesta i gruppen hade börjat att lida av svår *Rifleman*-abstinens efter att fortfarande sakna denna lilla lustiga tätting på listan. Inte heller *Tomtit* hade setts av alla. Vi gjorde därför en ganska rejäl avstickare inåt landet för att söka dessa arter i ett slags skogsreservat. Här konstaterade vi dock att fågelsången i New Zealands skogar är synnerligen klen och vi såg eller hörde bara de allra vanligaste arterna.

Nu sattes kursen mot Wellington och färjan mot Sydön. De flesta av oss intensivspanade under huvuddelen av överfarten (över Cook Strait) från ett av de övre däckerna. Detta var inte särskilt lätt, men vi hängde ändå in en hel del, särskilt under den senare delen av resan. Vi räknade två *Westland Petrels*, 50+ *Fairy Prions*, en *White-capped Albatross*, 20+ *Sooty Shearwaters*, stora antal *Fluttering Shearwaters* och 8 *White-faced Storm Petrels*. Inne i Marlborough Sound kryssade vi 8 *Spotted Shags*. Färjan lade till i den lilla staden **Picton** där vi inkvarterades.

Den första kontakten med de norra delarna av Sydön efter passage av Cook Strait.
Foto: Göran Arstad

17 NOVEMBER

Dagen inleddes med en båttur på **Queen Charlotte Sound**. Huvudmålet var att få se *New Zealand King Shag* som bara finns här i hela världen. Vi fick studera en mindre koloni om sju exemplar tillsammans med många gånger fler *Spotted Shags*. I dessa farvatten noterades även ett stort antal *Fluttering Shearwaters*, tio *Little Blue Penguins* samt ca 20 *New Zealand Fur Seals* och ca 50 *Dusky Dolphins*.

Överst till vänster: Sylvass endem! En av världens sällsyntaste skarvarter, *New Zealand King Shag*. Foto: Jörgen Hansson

Överst till höger: *Spotted Shag* – lägg märke till de mörka fläckarna på ryggen. Foto: Göran Arstad

Nederst till vänster: White-fronted Tern. Foto: Göran Arstad

Nederst till höger: Båten vi nyttjade för turen på Queen Charlotte Sound. Stefan Thorsell jobbar som alltid hårt med jagaren, övriga är gästar på fördäck. Foto: Göran Arstad

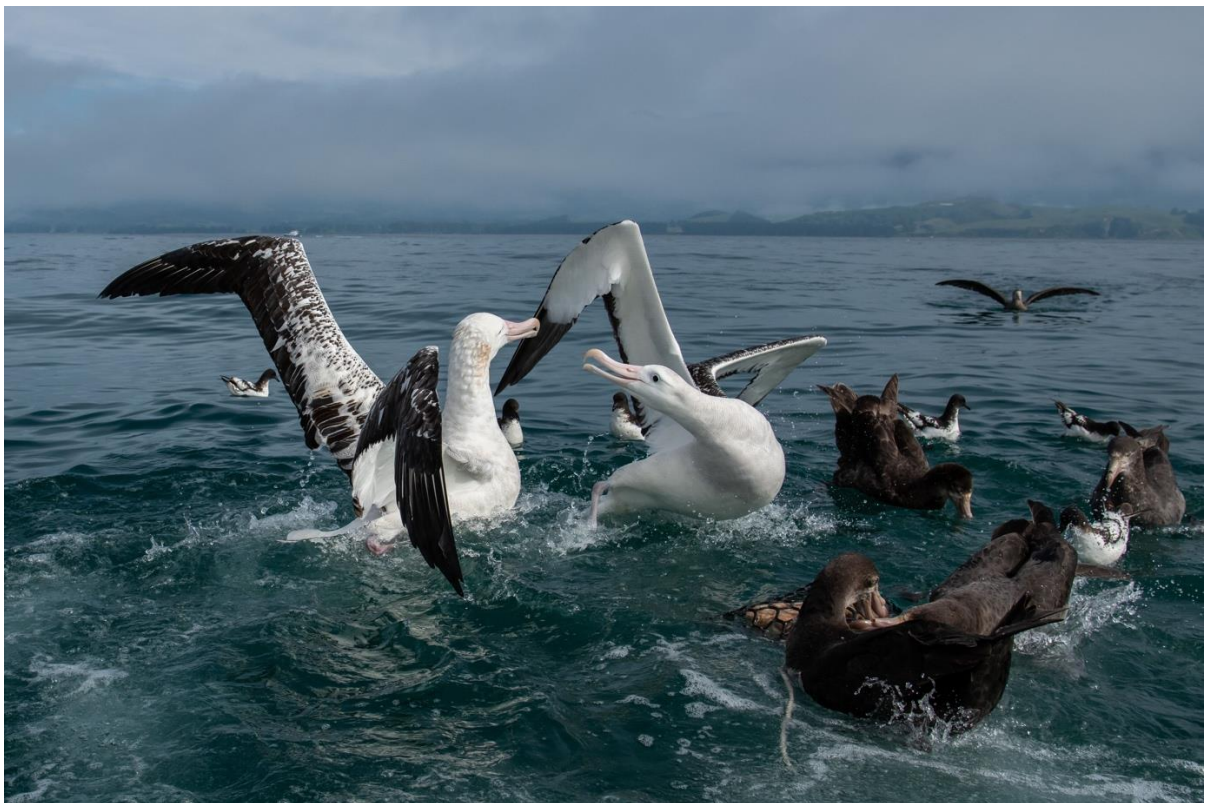
Vi gjorde ett strandhugg och en kortare vandring på **Blumine Island** där det skulle ha satts ut bl.a. *Orange-fronted Parakeets* och *Yellowheads*. Tiden var dock för kort för att finna dessa och vi fick nöja oss med tre *Wekas* på stranden samt fyra *South Island Saddlebacks* (endast sedda av Göran) i skogen.

Sedan vi kommit iland i Picton gav vi oss söderut mot **Kaikoura**, genom de stora vindistrikten i Marlborough. En art som planterats in från Europa med begränsad framgång är *Cirl Bunting*. Graeme ledde oss dock till ett område nära östkusten där vi hittade två exemplar.

Vi tog nattkvist i den vackert belägna staden Kaikoura, med Stilla Oceanen på ena sidan och snöklädda bergstoppar på den andra.

18 NOVEMBER

Nu stundade en av resans förväntade höjdpunkter – en pelagisk förmiddagstur från **Kaikoura**, kanske världens mest beryktade jämte de från Cape Town i Sydafrika och Wollongong söder om Sydney i Australien! Vi blev inte besvikna. Särskilt långt ut behövde vi inte gå förrän havsfåglarna började singla kring båten och när vi slängde ut chum kom de ner i drivor och började att slåss om maten. Enbart av albatrosser såg vi fem arter – jättarna *Northern Royal* (3), *Southern Royal* (3) och *Gibson's* -ras av *Antipodean* (5) samt de lite mindre *White-capped* (2) och *Salvin's* (25+). Därutöver noterade vi *Northern Giant Petrel* (15+), *Cape Petrel* (40+), *Grey-faced Petrel* (1), *White-chinned Petrel* (2), *Westland Petrel* (40), *Short-tailed Shearwater* (1), *Hutton's Shearwater* (400+) samt resans sista *Australasian Gannets* (5). Totalt 13 arter havsfågel!

Havsfågelskådning i världsklass, bara några minuter från hamnen i Kaikoura! Två biffiga och i högsta grad respektingivande Antipodean Albatross gör upp om vem som ska få ta för sig av godsakerna först. Under tiden kalasar ett gäng skråniga Northern Giant Petrels och mera timida Cape Petrels på smulorna som blir över...Foto: Jörgen Hansson

Vänster: Sjösättning i Kaikoura. Man kliver ombord på landbacken och får traktorskjuts ner i havet.
Foto: Göran Arstad
Höger: *Westland Petrel*. En vacker och ganska vanlig pelagisk art utanför Kaikoura.
Foto: Jörgen Hansson

Överst: Northern Giant Petrel. Havsfågelvärldens motsvarighet till orcherna i Sagan om Ringen. Alltså inte direkt några skönheter, dessutom råa och buffliga i sitt uppträdande, men ändå imponerande överlevnadskonstnärer i den extrema miljö som havet innebär.

Underst: En fågelvärldens gigant kommer in för landning utanför Kaikoura, Southern Royal Albatross, med en bra bit över tre meter mellan vingspetsarna.

Foton: Jörgen Hansson

Storslagna kontraster utanför Kaikoura. Världens vackraste fond när man bedriver havsfågelskådning? En brokig Cape Petrel närmar sig försiktigt båtens akterparti. Foto: Jörgen Hansson

På eftermiddagen valde huvuddelen av gruppen att åka på en valtur. Vi fick då under en lång stund se en *Sperm Whale* (kaskelot) som låg och vilade på ytan innan den till sist vände upp stjärtfenan och dök ned i djupen. På invägen hamnade vi i ett stort stim av *Dusky Dolphins* som vi uppskattade till över 200 djur! Vi tittade också på ett tjugotal *New Zealand Fur Seals* på några klippor invid kusten innan vi nöjda steg iland.

Överst vänster: Eftermiddagsturen utanför Kaikoura bjöd på en *Sperm Whale* (kaskelot) på nära håll.
Foto: Göran Arstad
Överst höger: Vi såg flera flockar med *Dusky Dolphins*, den största på flera hundra djur som snurrade kring båten.
Foto: Jörgen Hansson
Vänster: En av flera *New Zealand Fur Seals*, just den här förevisad av Janne Ohlsson på så där lagom avstånd...
Foto: Göran Arstad

19 NOVEMBER

Denna dag innebar en lång förflyttning snett inåt landet till **Lake Ohau Lodge** uppe i bergen i väster. Vid olika stopp eller längs vägen såg vi bl.a. en stor koloni om ungefär 2000 *Black-billed Gulls* på en flodbädd, 10+ *Black-fronted Terns* samt två *Great Crested Grebes* i en mindre sjö. Vid **Lake Ohau** fick vi stifta bekantskap med det New Zealandska landskap som ser i alla turistbroschyrer och där stora delar av *Sagen om ringen* spelades in. Höga snötäckta berg och gröna dalar. Lodgen var mycket fin och vid receptionen satt ett lyriskt brev från slalomdrottningen Mikaela Schiffrin som varit på träningsläger här...

De vilda och vackra bergen. New Zealand som det ofta återges i turistbroschyrer. Snöklädda berg, frodig grönska och blommande lupiner. Foto: Göran Arstad

Efter en heldag i bussen anlände vi till Lake Ohau Lodge strax före skymningen. Ett mycket trevligt boende med storslagen utsikt, utsökt kök och skyhögt mysfaktor. Foto: Göran Arstad

20 NOVEMBER

En morgonvandring runt hotellet gav tyvärr inga *Riflemen*, men några i gänget såg flera *Tomtits*. Efter frukost bar det av norrut längs **Lake Pukaki**. Vi stannade vid **Tasman Rivers** omfattande delta i sjöns nordända. Här hade vi en av resans bästa upplevelser. Världens mest sällsynta vadare, *Black Stilt*, har numera sin enda häckplats här, och vi fick se fem olika exemplar, flera på närhåll. Nästan lika roligt var att få se inte färre än tio *Wrybills*, gamla och unga, även på närhåll. Det fanns också många *Double-banded Plovers* här; Janne räknade till minst 65!

Överst till vänster: Världens sällsyntaste vadare, *Black Stilt*. Foto: Göran Arstad

Överst till höger: Den vackra *Double-banded Plover*. Foto: Jörgen Hansson

Mitten till vänster: *Wrybill*, ungfågel i karaktäristisk och lite lustig, lutande position. Foto: Göran Arstad

Mitten till höger: *Wrybill*, adult fågel, en drömart i häckningsmiljö. Foto: Göran Arstad

Nederst: Stickan Holmstedt, legendarisk skådare och eminent färdledare, upplever ett magiskt ögonblick i fält när han knäböjer inför en *Wrybill*. Foto: Göran Arstad

Efter denna orgie i fina vadare fortsatte vi till **Naturcentrum för Mount Cook National Park**. Berget är med sina 3754 meter New Zealands högsta. Det fanns tyvärr inga *Keas* här så efter att ha beskådat utställningen fortsatte vi ytterligare några kilometer till en vändplan. Här spred vi oss åt flera håll för att leta *Rifleman* och *Tomtit*. Framgången var högst begränsad tills vi återsamlades vid parkeringsplatsen och hittade båda arterna här, nästan samtidigt! Tala om att gå över ån... Ett par *Riflemen* häckade under golvet på en liten raststuga och de näpna små fåglarna, med drag av både kungsfågel och kungsfågelsångare, kunde beskådas och fotograferas på nära håll.

Liten men stentuff, Rifleman, en av de läckraste krabaterna man kan stöta på i New Zealand. Just den här fågeln hade valt att häcka under trappan till en liten raststuga, högt uppe i bergen.
Foto: Jörgen Hansson

Vänster: Paradise Shelduck. En allmänt förekommande endem som ofta uppträder parvis; honan med vitt huvud och hanen i vaktposition på stenen. Foto: Roger Börjesson
Höger: Dokumentationsbild på Tomtit, en trevlig liten endem som vi fick slita hårt på för att överhuvudtaget få in på reselistan. Foto: Göran Arstad

21 NOVEMBER

Nu vände vi åter mot kusten. Vid ett första stopp såg vi 50+ *Black-fronted Terns*. På en annan plats pekade Graeme på en berghylla med vit fågelspillning. Enligt honom var det en över 100 år gammal bohylla där *Laughing Owl* häckat, en art som inte setts levande sedan år 1914! En överhängande klippa hade skyddat spillningen från att spolats bort av regn! Här hade man också hittat spybollar av ugglan.

Vänster: Utsikten från helmysiga Lake Ohau Lodge som vi lämnade efter en tidig morgonpromenad i omgivningarna. Ett ställe att återvända till. Definitivt. Foto: Göran Arstad

Höger: Black-fronted Tern. En elegant höghöjdsart. Vid en serie av kanaler och dammar såg vi över 50 exemplar i små och spridda flockar. Foto: Jörgen Hansson.

Innan incheckning på hotellet i **Dunedin** passerade vi hamnen i den lilla kustorten **Oamaru** där vi tittade på en stor brygga som var fullpackad med skarvar av flera arter, bl.a. den för oss nya *Stewart Shag* (enligt vissa taxonomier splittad som *Otago Shag*). Vi for senare ut på **Otago Peninsula**. Vädret var dimmigt och vi kunde inte se den sida av udden där det häckade *Northern Royal Albatross*. Vi såg dock några över havet, liksom även fyra *Northern Giant Petrels* och tre *Hutton's Shearwaters*. Sedan gjorde vi en tur i ett område där man skyddade häckande *Yellow-eyed Penguins* och lyckades få se tre olika exemplar av denna art, liksom även några *Little Blue Penguins* i bolådor.

Tätt packade skarvar på en hamnpir i Oamaru, norr om Dunedin. Merparten på bilden utgörs av *Stewart Shag*, en art som förekommer utmed Sydöns sydöstra kuststräckor. Enligt vissa taxonomier räknas den här nordliga delen av populationen som en egen art, *Otago Shag*. Foto: Göran Arstad

En skyddad strand för den starkt hotade arten, Yellow-eyed Penguin. Pingvinerna häckar ett gott stycke från stranden i iordninggjorda marklådor. Reservatet drivs i privat regi under namnet Penguin Place och är väl värt ett besök. Foto: Göran Arstad

Överst till vänster: Entrén till Penguin Place.
 Överst till höger: Efter en kort bussresa genom ett kuperat kustlandskap visade guiden oss ner till häckningsplatserna.
 Vänster: Den självklara huvudattraktionen, Yellow-eyed Penguin.
 Höger: För att nå fram till utliksposterna var man tvungen att ta sig fram genom ett system av övertäckta gångar.
 Foton: Göran Arstad, pingvinen fotad av Jörgen Hansson

22 NOVEMBER

Sedan vi äntligen fått se Rifleman var den främsta målarten bland tättingarna *Brown Creeper* (eller *Pipipi* som den också kallas). Den, liksom *Little Owl*, skulle gå att finna i **Dunedin Botaniska trädgård**, som låg nära vårt hotell. Vi var flera som letade under en morgontur, men med föga upphetsande resultat. Vi såg bara tidigare sedda vanliga fåglar.

Överst till vänster: Mulen start på dagen i Dunedin Botanic Garden. En tidig morgonpromenad gav ingenting nytt. Men visst var det fint och prydligt.

Överst till höger: Båten som tog oss ut på havet utanför Dunedin.

Nedan vänster: Fyra glada skeppsgossar redo för stordåd till havs; Börje Gustafsson, Jörgen Hansson, Sten Stemme och linslusen Janne Ohlsson.

Nedan höger: Passage av Taiaroa Head med den vackra fyren i uppklärnande väder. I slutningen nedanför fyren häckar det flera par av Northern Royal Albatross.

Foton: Göran Arstad

Efter frukost for vi ut på havet. Det hade hotats med starkare vindar så det var länge osäkert hur långt ut vi skulle kunna komma. Men som tur var besannades inte prognoserna, utan vi kom i stort sett ut till den hägrande kontinentalsöckelns slut. Vi rundade **Otago Head** och kunde nu se de där häckande *Northern Royal Albatross* i de gröna sluttningarna.

Ute på havet möttes vi av en rikedom på havsfågel som i stort sett var likvärdig med den utanför Kaikoura. Även här räknade vi fem arter albatrosser. Det totala antalet havsfåglar blev 12 (mot 13 vid Kaikoura). Vi såg ingen *Gibson's Albatross*, men väl en *Campbell's*. I övrigt var det samma arter som utanför Kaikoura; *Northern Royal* (25+), *Southern Royal* (4), *White-capped* (5) och *Salvin's* (30+). Vi hade också *Northern Giant Petrel* (10), *Cape Petrel* (30+),

Cook's Petrel (1), *White-chinned Petrel* (20+), *Buller's Shearwater* (2) samt *Sooty Shearwater* (5+). Observera att den svarta kraftiga petrellen/liran här var *White-chinned Petrel* som avlöst *Westland Petrel* som fanns vid Kaikoura och *Black Petrel* utanför Nordön.

Överst: *Salvin's Albatross*, en skicklig vågryttare med genomträngande blick.
Underst: *Northern Giant Petrel*. Tung och bukig, extremt framfusig när den vankas godsaker.
Foton: Göran Arstad

Överst: En magnifik Southern Royal Albatross sträcker ut i sin fulla längd innan den gör nästa lov ner mot vågdalarna.
Underst: En diskret tecknad White-chinned Petrel rider över vågtopparna utanför Dunedin på jakt efter någonting ätbart.
Foton: Jörgen Hansson

Vänster: *Campbell's Albatross*, resans enda exemplar, en subadult fågel. Foto: Jörgen Hansson
Höger: *Cape Petrel*, en vanlig pelagisk art i havet utanför Sydön. Foto: Göran Arstad

23 NOVEMBER

Vi drog vidare från Dunedin mot Bluff och färjan över till Stewart Island. Längs vägen stoppade vi vid en vik och gick längs en sandstrand för att söka få se *New Zealand Sea Lions*. Vi såg en stor bjässe som låg i kanten av vegetationen.

Ett välbehövligt stopp längs vägen vid Florence Hill Lookout under resan mot den lilla kustorten Bluff. Långt där nere ligger inbjudande Tautuku Beach, av många ansedd vara en av världens vackraste stränder. Det kanske inte är så svårt att förstå varför? Foto: Göran Arstad

Vänster: En sotsvart Variable Oystercatcher i lugn och fin pose. Foto: Göran Arstad

Höger: En trött New Zealand Sea Lion i en ännu lugnare pose. Foto: Jörgen Hansson

Överfarten till **Stewart Island** skedde med en snabb färja så havsfågelskådning var inte helt lätt. Vi räknade dock in en *White-capped Albatross*, en *Northern Giant Petrel*, två *Cape Petrels*, två *Sooty Shearwaters* och 12 *Common Diving-Petrels*. Ett tiotal *Stewart Shags* noterades också, av den ras som IOC betraktar som egen art, *Foveaux's Shag*. Vi lade till i öns enda samhälle, **Half Moon Bay**, och installerade oss på fina Kaka Retreat. Här flög mycket riktigt flera Kakas omkring.

Ankomst till Half Moon Bay på Stewart Island. Uppe vid den lilla kyrkan till höger hade vi fina obsar på *Southern Brown Kiwi* efter skymningen. Foto: Göran Arstad

Öns enda restaurang var förvånansvärt stor och mycket bra. Efter middagen gav sig flera av oss på Kiwi-spaning i byns utkanter. Bakom byns kyrka stötte vi på ett gäng som just sett en *Southern Brown Kiwi* och den kunde vi sedan hitta tämligen snabbt och följa en lång stund med fick- eller pannlampor.

24 NOVEMBER

Skvalpigt men klart och fint. En mindre ö utanför Stewart Island med häckande skarvar, Stewart Shag, eller snarare Foveaux's Shag eftersom vi tror på splittar... Foto: Göran Arstad

Idag var det en båttur igen, men då det blåste en del kom vi inte så lång ut som vi hoppats. Vi nådde dock **Bench Island** och i lä av denna hittade vi, för oss ganska oväntat, två *Fiordland Penguins* och fyra *Brown Skuas*. En av de senare var en stund alldeles invid båten. Enligt skepparen häckade fåglarna på ön, och det kan då vara en av de nordligaste häckningarna av arten i världen. Av havsfåglar såg vi i övrigt *White-capped Albatross* (20), *Salvin's Albatross* (2), *Northern Giant Petrel* (2) och *Cape Petrel* (5). Vi noterade också *Yellow-eyed Penguin* (1), *Little Blue Penguin* (7), *Stewart (Foveaux's) Shag* (50) samt *Bottle-nosed Dolphin* (4).

Fiordland Penguin i lä innanför Bench Island. Foto: Göran Arstad

En av sammanlagt fyra Brown Skua som kretsade kring båten. Foto: Jörgen Hansson

Efter denna trots allt ganska lyckade båttur sattes vi iland på **Ulva Island**, ännu en Noak's Ark. Här var vår eftersökta *Pipiti* (*Brown Creeper*) allmän och sågs i säkert 20 exemplar. Vi noterade också minst sex *Yellowheads* (en annan mycket viktig målart), tre *Red-fronted Parakeets*, åtta *South Island Saddlebacks*, tio *South Island Robins*, två *Wekas* samt – inte minst – en *Southern Brown Kiwi* som vi nu i fullt dagsljus kunde följa under en lång stund.

På kvällen hade det arrangerats en tur för *Southern Brown Kiwi* vid flygfältet utanför Half Moon Bay, men nu var nästan alla så mätta på arten att det bara blev Lasse, Henrik och jag som följde med. Vi fick se en adult och en unge mycket fint.

Ulva Island, en isolerad och skyddad ö i sydligaste New Zealand. Foto: Göran Arstad

Vi hade knappt tre timmar på oss ute på Ulva Island. Direkt efter landstigningen iscensattes därför ett målinriktat drev för att få in de två målarterna; Brown Creeper och Yellowhead. Vi lyckades med båda! Och som extra bonus fick vi bl.a. fina obsar på en märkligt nog mycket svårfotograferad Southern Brown Kiwi. Håll till godo med ett knippe dokumentationsbilder!

Överst till vänster: Brown Creeper. Foto: Jörgen Hansson

Överst till höger: South Island Robin. Foto: Göran Arstad

Nederst till vänster: Southern Brown Kiwi. Foto: Roger Börjesson

Nederst till höger: Yellowhead. Foto: Göran Arstad

Båten som vi nyttjade för havsturen utanför Stewart Island. En bekväm sak med rejäla däcksytor. Här kliver vi ombord vid den lilla bryggan på Ulva Island efter att ha limmat in två nya researter; Brown Creeper och Yellowhead.

Foto: Göran Arstad

25 NOVEMBER

Vi tog morgonfärjan tillbaka till fastlandet. Det blåste fortfarande en del och det var inte lätt att skåda från den krängande båten. Vi räknade dock sex *Northern Giant Petrels*, fem obestämda *Prions* samt 32 *Common Diving-petrels*.

När vi kom iland beslöt vi att ta en chans och söka efter *Southern Red-breasted Plover* i den stora tidvattenlagunen **Awarua Bay** öster om Bluff. Trots intensiv tubspaning hittade vi ingen sådan – det var sannolikt för tidigt på året. Det var däremot ganska gott om andra vadare – *Double-banded Plover* (5), *Bar-tailed Godwit* (100+), *Turnstone* (40+), *Red Knot* (1) samt *Sanderling* (1), den sistnämnda en stor raritet som inte ens ses årligen på New Zealand!

Tidvattenlandskap i anslutning till Awarua Bay. Vi körde så långt ut det var möjligt och traskade sedan ut på de blottlagda sandytorna. Tyvärr bommade vi *Southern Red-breasted Plover*, förmodligen hade de ännu inte anlänt från häckningsplatserna uppe i bergen på Stewart Island. Foto: Göran Arstad

Med undantag av lunchinköp drog vi nu direkt till **Fiordland National Park**. Här såg vi längs vägen ett sjuttioal *Black-fronted Terns*. Det viktigaste skådarmålet var området kring mynningen av **Homer Tunnel** uppe i den alpina zonen. Här hittade vi resans två sista målarter – ca sex *Keas* och fem *New Zealand Rockwrens*. De sistnämnda fann vi faktiskt rätt nära vägen, trots att Graeme sa att arten var mycket svår! *Keas* uppträdde som de skulle, det vill säga de satt på bl.a. bilar och sökte göra skada. Efter denna moraliska final återvände vi till **Te Anu** för övernattnig.

En typiskt destruktiv och tjuvaktig Kea och en måttligt road reseledare.
Foto: Jörgen Hansson

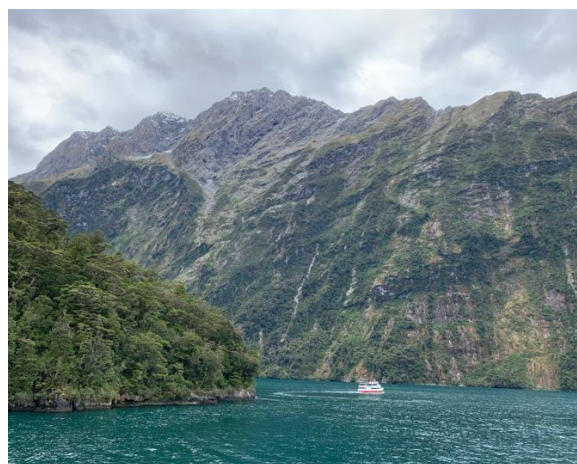
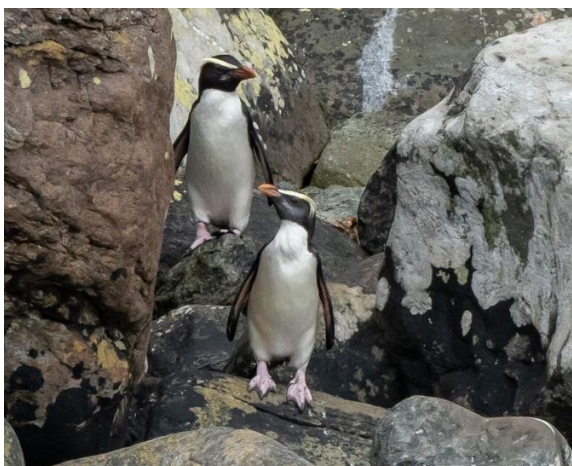
Överst: En mytomspunnen och minst sagt fascinerande art, Kea. Foto: Jörgen Hansson
 Underst: New Zealand Rockwren. Liten, stentuff och kortstjärtad. Som en korsning mellan gärdsmyg
 och videsångare. Nästa alla fåglar vi såg var färgmärkta. Foto: Göran Arstad

26 NOVEMBER

Detta var den sista skådardagen och målet var framför allt en båttur på **Milford Sound**, den mest kända och lättast åtkomliga fjorden i **Fiordlands National Park**. Vi stannade på vägen i ett fint skogsområde och fann här förutom talrika *South Island Robins* även två *Yellowheads*. Båtturen på Milford Sound bjöd på de förväntade storslagna scenerierna samt av fågel ca tio *Fiordland Penguins*.

Överst: Morgonpromenad i ett fint skogsområde som bl.a. resulterade i Yellowhead.
Underst: Den beryktade Homer Tunnel från 1953, 1200 meter lång och porten till Milford Sound.
Foton: Göran Arstad

Överst till vänster: Målarten i Milford Sound, Fiordland Penguin. Vi såg ett tiotal längst ut mot öppna havet där båten vände. Foto: Jörgen Hansson

Överst till höger: Turistbåtarna ser pyttesmå ut mot de höga bergen. Naturen är storslagen. Längs bergssidorna finns ett flertal berömda vattenfall. Foto: Göran Arstad

Nederst: Passagen ut genom Milford Sound mot väster. Unik och svåråtkomlig vildmark som närmast för tankarna till Norges fjordlandskap. Foto: Göran Arstad

27-28 NOVEMBER

En lång resa hem. Först två timmar med bussen till flygplatsen i **Queenstown** där vi tog farväl av Graeme. Sedan några timmars väntan innan två timmars flygning till **Auckland**. Här väntade vi fem timmar inför flygningen till Douha om ca 17 timmar, därefter några timmar i Douha, och slutligen sex timmar till Arlanda. Här var det tidig morgon och 14 grader kallt...

Reseberättelse: Stig Holmstedt

Bildtexter och layout: Göran Arstad

Artlista

Artlistan bygger på taxonomi enligt *Handbook of the Birds of the World* (HBW). För den som är intresserad av mera detaljerad information om var och hur vi noterade en viss art så går det förstås alldeles utmärkt att kontakta t.ex. Stig Holmstedt eller Göran Arstad. I slutet av artlistan återfinns också en kort sammanfattning av andra intressanta observationer.

E = Endemic

I = Introduced

Little Spotted Kiwi *Aptéryx owenii*. **E**. Evening excursions November 14 and 15 on Kapiti Island gave one seen well and six heard (four males) November 14 and one seen and three males heard November 15.

Northern Brown Kiwi *Aptéryx mantelli*. **E**. An evening excursion November 9 in Tawharanui Regional Park gave one seen and four heard (three males).

Southern Brown Kiwi *Aptéryx australis*. **E**. Evening excursions around Halfmoon Bay on Stewart Island gave one bird November 23 and one male + one juvenile November 24. One bird was also seen for an hour in daylight on Ulva Island, Stewart Island November 24. All birds were seen well.

California Quail *Callipepla californica*. **I**. About 20 seen/heard in six days.

Brown Quail *Synoicus ypsilophorus*. **I**. Eight on three days on northern North Island.

Red Junglefowl *Gallus gallus*. **I**. Semiferal or free-range birds seen two days on North Island.

Common Pheasant. *Phasianus colchicus*. **I**. About ten seen/heard in five days on North Island.

Wild Turkey *Meleagris gallopavo*. **I**. 18 in four days on North Island.

Black Swan *Cygnus atratus*. **I**. Very numerous in most larger lakes. Seen 12 days.

Canada Goose *Branta canadensis*. **I**. Rather common. Seen 11 days.

Greylag Goose *Anser anser*. **I**. Semiferal or free-range birds seen on three days. Most of them had the characters of feral geese.

Paradise Shelduck *Tadorna variegata*. **E**. Common and well-spread. Seen all 19 days.

Blue Duck. *Hymenolaimus malacorhynchos*. **E**. One male near a hydropower intake north of Tongariro NP November 12 and another male on a stream in Tongariro NP the following day.

New Zealand Scaup *Aythya novaeseelandiae*. **E**. Numerous in many lakes. Seen nine days.

Australian Shoveler *Spatula rhynchotis*. About 80 seen on four days.

Pacific Black Duck *Anas superciliosa*. Almost all PBD are nowadays hybrids with mallards, but some members of the group insisted that they saw one pure individual November 7 in Tawharanui Regional Park.

Mallard *Anas platyrhynchos*. I. Very common. Seen all 19 days.

Grey Teal *Anas gracilis*. Rather common. Seen five days.

Brown Teal *Anas chlorotis*. E. Nine November 7 and three pairs November 9 in Tawharanui Regional Park. Also three November 11 in Miranda.

New Zealand Grebe *Poliocephalus rufopectus*. E. Six adults + several pulli November 11 in Lake Rotorua and at least 40 November 12 at Takaanui at the southern end of Lake Taupo.

Great Crested Grebe *Podiceps cristatus*. Two November 19, one November 26, both on lakes on South Island.

Rock Dove *Columba livia*. I. Very common. Seen 16 days.

African Collared-dove *Streptopelia roseogrisea*. I. More than ten November 24 around Auckland.

Shining Bronze-cuckoo *Chalcites lucidus*. Eight heard or seen five days.

Weka *Gallirallus australis*. E. About 15 seen in areas free of predators, mostly islands, six days.

Buff-banded Rail *Hypotaenidia philippensis*. Three November 7 and the same number November 9 in Tawharanui Regional Park.

Spotless Crane *Zapornia tabuensis*. Two heard November 12 from the wetlands of Tokaanui at the southern end of Lake Taupo.

Purple Swamphen *Porphyrio porphyrio*. Very common in meadows and wetlands on North Island.

South Island Takahe *Porphyrio hochstetteri*. E. Three adult birds and chicks November 9 on Tiritiri Matangi Island and one adult bird November 14 on Kapiti Island.

Common Coot *Fulica atra*. About 15 seen on three days.

Fiordland Penguin *Eudyptes pachyrhynchus*. E. Two November 24 near Bench Island outside Stewart Island and about ten November 26 at the mouth of Milford Sound.

Yellow-eyed Penguin *Megadyptes antipodes*. E. Three November 21 at Otago Peninsula and one November 24 in Paterson's Inlet, Stewart Island.

Little Penguin *Eudyptula minor*. Rather common. Seen nine days.

Wilson's Storm Petrel *Ocenites oceanicus*. One November 8 on Hauraki Gulf pelagic tour. Identification made possible afterwards due to very good photographs.

White-faced Storm Petrel *Pelagodroma marina*. About 50 November 8 on Hauraki Gulf pelagic tour, 15+ November 10 on the Mercury Islands pelagic tour and eight November 16 from the Wellington-Picton ferry.

Black-bellied Storm Petrel *Fregetta tropica*. One November 22 on the Otago pelagic tour.

New Zealand Storm Petrel *Fregetta maoriana*. **E.** Five of this super-rarity were easily seen November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour!

Northern Royal Albatross *Diomedea sanfordi*. Three November 18 on the Kaikoura pelagic tour, five November 21 around Otago Peninsula and 25+ November 22 on the Otago pelagic tour.

Southern Royal Albatross *Diomedea epomophora*. Three November 18 on the Kaikoura pelagic tour and four November 22 on the Otago pelagic tour.

Antipodean Albatross *Diomedea antipodensis*. Five of the ssp **Gibsoni** November 18 on the Kaikoura pelagic tour.

Campbell Albatross *Thalassarche impávida*. **E.** At least one November 22 on the Otago pelagic tour.

Buller's Albatross *Thalassarche bulleri*. At least one November 10 on the Mercury Islands pelagic tour.

White-capped Albatross *Thalassarche steadi*. About 25 on different sea tours on six days.

Salvin's Albatross *Thalassarche salvini*. 25+ November 18 on the Kaikoura pelagic tour, 30+ November 22 on the Otago pelagic tour and two November 24 near Bench island outside Stewart Island.

Northern Giant Petrel *Macronectes halli*. About 40 on different sea tours on nine days.

Cape Petrel *Daption capense*. About 80 on different sea tours on eight days. One individual of the southern race *capense* was seen November 18 on the Kaikoura pelagic tour.

Fairy Prion *Pachyptila turtur*. 2000+ (!) November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour, ten November 10 on the Mercury Island pelagic tour and 50 + November 16 from the ferry between Wellington and Picton.

Cook's Petrel *Pterodroma cookii*. 50 + November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour and one November 22 on the Otago pelagic tour.

Grey-faced Petrel *Pterodroma gouldi*. One November 18 on the Kaikoura pelagic tour.

White-chinned Petrel *Procellaria aequinoctialis*. Two November 18 on the Kaikoura pelagic tour and 20+ November 22 on the Otago pelagic tour.

Westland Petrel *Procellaria westlandica*. **E.** Two November 16 from the Wellington-Picton ferry and 40 November 18 on the Kaikoura pelagic tour.

Black Petrel *Procellaria parkinsoni*. **E.** Two November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour and one November 10 on the Mercury Islands pelagic tour. Also heard in darkness over land on the evenings of November 8 and 9!

Buller's Shearwater *Ardenna bulleri*. **E.** 10+ November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour, 200+ November 10 on the Mercury Islands pelagic tour and two November 22 on the Otago pelagic tour.

Short-tailed Shearwater *Ardenna tenuirostris*. One November 18 on the Kaikoura pelagic tour.

Sooty Shearwater *Ardenna grísea*. 20 + November 16 from the Wellington-Picton ferry, 5+ November 22 on the Otago pelagic tour and two November 23 from the ferry Bluff-Stewart Island.

Flesh-footed Shearwater *Ardenna carneipes*. 50+ November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour and 30 + November 10 on the Mercury Islands pelagic tour.

Fluttering Shearwater *Puffinus gavia*. 30 + November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour, 500 + November 10 on the Mercury Islands pelagic tour, 100+ November 16 from the ferry Wellington-Picton and 100 + November 17 from the boat trip in Queen Charlotte Sound.

Hutton's Shearwater *Puffinus huttoni*. 400+ November 18 on the Kaikoura pelagic tour and three November 21 from the Otago Peninsula.

Common Diving-petrel *Pelecanoides urinatrix*. 50+ November 8 on the Hauraki Gulf pelagic tour, 100+ November 10 on the Mercury Islands pelagic tour, 12 November 23 from the ferry Bluff-Stewart Island and 32 November 25 from the ferry Stewart Island-Bluff.

Royal Spoonbill *Platalea regia*. Rather common. 130 + seen on eight days.

Australasian Bittern *Botaurus poiciloptilus*. Two + one heard November 12 in the wetlands at Tokaano at the southern end of Lake Taupo.

Great White Egret *Ardea alba*. Three November 13 at the Manawatu River mouth.

White-faced Heron *Egretta novaehollandiae*. Common. Seen 14 days.

Pacific Reef-egret *Egretta sacra*. Four November 8 outside Sandspit and one November 11 at Miranda.

Australasian Gannet *Morus serrator*. Common on the coast outside north Island, also a few in Marlborough Sounds, South Island. Seen eight days.

Little Pied Cormorant *Microcarbo melanoleucos*. Rather common. Seen 14 days.

Rough-faced Shag *Phalacrocorax carunculatus*. **E**. Seven November 17 in Queen Charlotte Sound. A rare and very local species.

Stewart Shag *Phalacrocorax chalconotus*. **E**. Rather common from Otago and south on South Island. About 400 seen six days. IOC splits this species into *Otago Shag* and *Foveaux Shag*. We saw both!

Great Cormorant *Phalacrocorax carbo*. Common. Seen ten days.

Little Black Cormorant *Phalacrocorax sulcirostris*. Rather Uncommon. Seen five days.

Great Pied Cormorant *Phalacrocorax varius*. Common. Seen 13 days.

Spotted Shag *Phalacrocorax punctatus*. **E**. Common around the coasts of South Island. Seen seven days.

Eurasian Oystercatcher *Haematopus ostralegus*. Common. 200+ seen in nine days. IOC names it *South Island Pied Oystercatcher*, *Haematopus finchi*. **E**.

Variable Oystercatcher *Haematopus unicolor*. **E**. Even more common. Seen 17 days.

Black-winged Stilt *Himantopus himantopus*. Common. Seen 13 days.

Black Stilt *Himantopus novaezelandiae*. **E**. Five individuals, several at close range, November 20 in the Tasman River Delta on South Island. Probably the least numerous shorebird in the world!

Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*. A flock of 36 November 11 at Miranda.

Northern Red-breasted Plover *Charadrius aquilonius*. E. 50+ in six days on North Island.

Double-banded Plover *Charadrius bicinctus*. E. 85+ in four days. 65+ were counted November 20 in the Tasman River Delta on South Island.

Black-fronted Dotterel *Elseya melanops*. Six November 16 on a sewage pond south of Paraparaumu.

Black-shouldered Lapwing *Vanellus novaehollandiae*. Common. Seen 15 days.

Wrybill *Anarhynchus frontalis*. E. 60+ November 11 at Miranda and 12 November 20 on nesting grounds in the Tasman River delta, South Island.

Whimbrel *Numenius phaeopus*. One November 7 at Waipu Cove Wildlife Refuge.

Bar-tailed Godwit *Limosa lapponica*. 1500 +, most of them; 1000+, at Miranda, North Island. Seen six days. This marvelous bird flies every fall non-stop from the Yukon-Kuskokwim Delta in Alaska to New Zealand!

Ruddy Turnstone *Arenaria interpres*. 100+ seen in six days.

Red Knot *Calidris canutus*. 500+ November 11 at Miranda, North Island and 40+ in four other sites. Seen five days.

Red-necked Stint *Calidris ruficollis*. One November 11 at Miranda, North Island.

Sanderling *Calidris alba*. One November 25 in Awarua Bay, southernmost South Island. A rarity in New Zealand!

Silver Gull *Larus novaehollandiae*. Common along the coasts. Seen 15 days.

Black-billed Gull *Larus bulleri*. E. Common, mainly inland. Seen 11 days, often in great numbers.

Kelp Gull *Larus dominicanus*. Common. Seen all 19 days.

Fairy Tern *Sternula nereis*. One November 7 at Waipu Cove Wildlife Refuge and another two a little bit south of this area. The NZ subspecies *davisae* population consist of only about 35 individuals and is critically endangered.

Caspian Tern *Hydroprogne caspia*. 45+ seen in seven days.

Black-fronted Tern *Chlidonias albobriatus*. E. Rather common in inland South Island, 175+ seen in five days.

White-fronted Tern *Sterna striata*. Common along coasts. Seen 12 days.

Common Tern *Sterna hirundo*. One November 13 at the Manawatu River mouth. Graeme saw one individual there last year too. Rare in New Zealand.

Arctic Jaeger *Stercorarius parasiticus*. Two November 12 near Tiritiri Matangi. One November 16 south of Paraparaumu.

Brown Skua *Catharacta antárctica*. Four November 24 at Bench island outside Stewart Island.

Morepork *Ninox novaeseelandiae*. 11 seen or heard in four days.

Swamp Harrier *Circus approximans*. Common. 220 + seen 17 days.

Sacred Kingfisher *Todiramphus sanctus*. Common on North Island, less so on South Island. 50 + seen in ten days.

New Zealand Falcon *Falco novaeseelandiae*. E. Four birds seen in four days.

Kea *Nestor notabilis*. E. Six + seen on November 25 and 26 at the southern mouth of the tunnel en route to Milford sound in Fiordland NP.

New Zealand Kaka *Nestor meridionalis*. E. Rather common in areas with native forest. Seen ten days.

Eastern Rosella *Platycercus eximius*. I. 20+ seen on three days in North Island.

Yellow-fronted Parakeet *Cyanoramphus auriceps*. E. Four November 12 in Pureora Conservation Park and one November 26 in Fiordland NP.

Red-fronted Parakeet *Cyanoramphus novaezelandiae*. E. 20+ seen in four days in native forest,

Rifleman *Acanthisitta chloris*. E. Unexpectedly difficult to find. Only one pair, nesting under the floor of a small shed, November 20 at the road end near Mt Cook Village. On the other hand we had gorgeous views of this little charmer.

New Zealand Rockwren *Xenicus gilviventris*. E. Five November 25 near the southern mouth of the tunnel en route to Milford sound in Fiordlands NP. Unlike its relative, the Rifleman, it was unexpectedly easy to find!

Tui *Prosthemadera novaeseelandiae*. E. Common. Seen 16 days.

New Zealand Bellbird *Anthornis melanura*. E. Rather common. Seen 12 days.

Grey Gerygone *Gerygone igata*. E. Common. Seen or heard 13 days.

Whitehead *Mohoua albicilla*. E. Locally common, mainly in areas free of predators. Seen or heard seven days.

Yellowhead *Mohoua ochrocephala*. E. Six + several heard November 24 on Ulva Island outside Stewart Island and two November 26 along the road to Milford Sound in Fiordlands NP.

Pipipi (Brown Creeper) *Mohoua novaeseelandiae*. E. Sought after in many places until we found 20+ November 24 on Ulva island outside Stewart Island.

Australian Magpie *Gymnorhina tibicen*. I. Very common. Seen 14 days.

New Zealand Fantail *Rhipidura fuliginosa*. E. Common. Seen 13 days.

North Island Kokako *Callaeas wilsoni*. E. One heard November 9 on Tiritiri Matangi Island, one heard November 12 in Pureora Conservation Park, two seen and six heard November 14 on Kapiti Island and one seen November 15, also on Kapiti Island. A very sought after and charismatic bird!

North Island Saddleback *Philesturnus rufusater*, E. Three November 7 in Tawharanui Regional Park, common November 9 on Tiritiri Matangi Island, likewise November 14-16 on Kapiti Island.

South Island Saddleback *Philesturnus carunculatus*. **E.** Four November 17 on Blumine Island in Queen Charlotte sound, eight November 24 on Ulva Island outside Stewart Island.

Stitchbird *Notiomystis cincta*. **E.** Four November 9 on Tiritiri Matangi Island, ten November 14 on Kapiti Island.

New Zealand Tomtit *Petroica macrocephala*. **E.** Rather common, especially on South Island. Seen or heard nine days.

North Island Robin *Petroica longipes*. **E.** Rather common, at least in areas free of predators. Seen six days.

South Island Robin *Petroica australis*. **E.** Ten November 24 on Ulva Island, several November 26 en route to Milford sound in Fiordlands NP.

Eurasian Skylark *Alauda arvensis*. **I.** Very common. Seen or heard 15 days.

New Zealand Fern bird *Poodytes punctatus*. **E.** Two November 12 in in the wetlands at Tokaano at the southern end of Lake Taupo.

Welcome Swallow *Hirundo neoxena*. Very common. Seen all 19 days.

Silvereye *Zosterops lateralis*. **E.** Common. Seen 16 days.

Common Starling *Sturnus vulgaris*. **I.** Very common. Seen 18 days.

Common Myna *Acridotheres tristis*. **I.** Very common in the northern half of North Island, absent elsewhere. Seen six days.

Song Thrush *Turdus philomelos*. **I.** Very common. Seen or heard all 19 days.

Eurasian Blackbird *Turdus merula*. **I.** Very common. Seen all 19 days.

Dunnock *Prunella modularis*. **I.** Very common. Seen or heard 16 days.

House Sparrow *Passer domesticus*. **I.** Very common. Seen all 19 days.

Australasian Pipit *Anthus novaeseelandiae*. **E.** Rather common. Seen six days.

Common Chaffinch *Fringilla coelebs*. **I.** Very common. Seen 18 days.

European Greenfinch *Chloris chloris*. **I.** Very common. Seen 14 days.

Redpoll *Acanthis flammea*. **I.** Common. Seen or heard 11 days.

European Goldfinch *Carduelis carduelis*. **I.** Common. Seen or heard 13 days.

Cirl Bunting *Emberiza cirlus*. **I.** Two November 17 north of Blenheim, South Island.

Yellowhammer *Emberiza citronella*. **I.** Common. Seen or heard 11 days.

Other interesting sightings

Except introduced species.

New Zealand Fur Seal *Arctocephalus forsteri*. Approximately 90 seen six days.

New Zealand Sea Lion *Phocarctos hookeri*. One at Surat Bay Scenic Reserve 23/11.

Dusky Dolphin *Lagenorhynchus obscurus* . 250+ seen three days.

Hector's Dolphin *Cephalorhynchus hectori*. One close to the boat at Otago Point 22/11.

Bottlenose Dolphin *Tursiops truncatus*. Four at Bench Island 24/11.

Sperm Whale *Physeter macrocephalus*. One outside Kaikora 18/11. Very good views!

Shortfin Mako Shark *Isurus oxyrinchus*. One circling the boat south of Mercury Island 10/11

Northern tuatara *Sphenodon punctatus*. One seen Tiritiri Matangi Island 09/11.